

NOE Levelek

A család minden tagja számára

180.

NAGYCSALÁD

Tartalom

Tüntet a NOE

Miért éppen most?	3
A tüntetés	3
Maradunk, akik voltunk: a családok hangja.	5
Köszönet	5
A demonstráció dokumentumai Nem első haragunkban jöttünk ide	5
A gyermek nem a probléma, hanem a megoldás!!!	8
Petíció	10
A macska és az egér barátsága	11
A hőkölés népe	12
Nagycsaládos Konferencia Győrött	13
Beszámoló az elnökség munkájáról	14
Köztársasági elnöki látogatás a NOE-ban	15
Nagycsaládosok a Zemplénben	16
Őszi találkozó	16
Nemzetközi gyermek- és családbiztonsági konferencia	18
Jövőre 20 éves a NOE	19
Otthonteremtés – fogyasztóvédelem	19
Alakítsuk együtt a NOE honlapját!	20
Mindennapi tevékenységeink és a beszéd	21
Jeges-nap a WestEnd tetőkertjében	22
Még egyszer a HEFOP programról	23

Helyesbítés

A NOE Levelek előző, 179. számában Életszerű címmel megjelent helyzetképbe sajnálatos hiba csúszott: ikrekkel továbbra is az iskolába menésükig van mód dupla gyesen lenni. Az érintettek tehát ezért ne nyugtalankodjanak!

A hibáért elnézést kér:

Morvayné Bajai Zsuzsanna

Felelős szerkesztő: Dr. Szabó Endre elnök

Főszerkesztő: Márki László

Tipográfia: Bicskei István www.b-gs.hu

Nyomda: Royal Press Hungary Kft.

Kiadja a

NAGYCSALÁDOSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE

Felelős kiadó: Török Ádám főtítkár

1056 Budapest, Március 15. tér 8.

Tel., fax: 317-4909, 317-4563, 266-7771

NKÖM nyilvt.szám: 2.2/6811/2000

Honlap: www.noe.hu

E-mail: noe@noe.hu

Félfogadás: szerda 10-16, péntek: 10-13.30

Ebédszünet: 12.00–12.30

A NOE számlaszáma: 11705008-20109369

adószáma: 19024471-1-41

A „Családjainkért” Alapítvány
számlaszáma: 11705008-20427799

adószáma: 18011971-1-41

Mindkét számlát a Budapest V. kerületi OTP vezeti.

Kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza.

A hirdetések tartalmáért felelősséget nem vállalunk!

A NOE Levelek 181. számának lapzártája: 2006. november 15.

Miért éppen most?

Miert most, miért nem már 2005. június elején, a 100 lépés programnak a nagycsaládosok zömét hátrányosan érintő első intézkedéseinek bejelentésekor hirdettünk demonstrációt? Mert akkoriban még működtek az érdekegyeztetés csatornái, minden reményünk megvolt rá, hogy a korábbiakhoz hasonlóan most is tárgyalásos úton ki tudjuk gyomláltatni a gyermeket nevelőket és a családalapításra készülőket sújtó legértelmetlenebb intézkedéseket.

De amikor megszűnt az érdemi érdekegyeztetés, a kormánytól csak formális, elhárítás jellegű lehetőségeket kapunk, az Országgyűlés is soha nem

látott mértékben szavazógép képét kezdi mutatni, közben pedig sorjázta a vezetőségi listán az aggódó kérdések, felháborodást tükröző levelek, be kellett látnunk, 11 év után megint szükség lesz utcai demonstrációra is.

Meg kellett állapítanunk, hogy ha ezt választmányi határozattal erősítjük meg, akkor vagy augusztus legelejére kellett volna összehívniunk egy soron kívüli – túl nagy valószínűséggel határozatképtelen, tehát azonnal megismételtként is működő – választmányi ülést, ami kis létszáma miatt változatlanul nélkülözte volna a többség akaratát, vagy csak akkorra tudtuk volna összehívni, amikor már demonstrálnunk kell, ha még eredményt is el akarunk érni.

Ebben a legdurvább állami intézkedésekkel fenyegető helyzetben tehát azonnal cselekednünk kellett. Az elnökség ekkor úgy döntött, minthogy vészhelyzet van, azonnal kell intézkedni, demonstrációt előkészíteni.

Felmerült az a kérdés is, szabad-e ezt a tüntetést még az önkormányzati választások előttre tennünk. Erre is azt kellett mondanunk: nem tehattünk mást. Nem mi időztettük ezt a vitát mostanra, a kormány döntött úgy, hogy nem várja meg vele a közelgő választásokat. Minél előbb kell megszólalnunk, amikor a kormányzati szándékok még nincsenek mind törvénybe emelve.

A tüntetés

A 10 órás gyülekező előtt a József nádor teret betöltötte a feldíszített régi Csepel teherautóról szóló zene, Tolcsvay Béla éneke:

*Nézem a tó vizét, hallom a halk zenét,
És látom az égbolt hulló csillagát.
Mint közönyös idegent, úgy érzem a végtelent.*

Valahol egy gyermek sír, és semmi se jó, ami hír.

A rendezők eligazítása folyt, közben a koránkelő csoportok érkeztek, utolsó igazítások a táblákon, sok rendőr, kedvesek, jókedvűek ők is. Egy meglepetés az előzetes egyeztetésekhez képest az a kissé félelmetes kordon, amit a Pénzügyminisztérium elé állítottak.

Békét adj Uram, kérlek, a háborgó szívemnek.

Békét és reménységet a megszületendő gyerekeknek!

Lassan megtelt a tér, a teherautón gyerekek integetnek, Török Ádám főtitkár köszöntötte az indulókat. Rengeteg

fényképezőgép, kamera, a sajtó nagy szenzációra számított. Az *első petíció* átadása kisebb fennakadás után sikerült, hiszen az előre egyeztetett időpontban, az előre egyeztetett *pénzügyminisztériumi főosztályvezető-helyettes* nem vette észre, hogy ott gyülekezünk, néhány percig a kapu nem nyílt ki. A lelkes tapsolás végül megette a magáét, az elnöki delegáció átadta az első petíciót. Méltóságteljesen és vidáman indult a menet a Nádor utcába, a következő állomás felé. Az *Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztériumnak* igaz, csak a hátsó bejárata esett az utunkba, itt nem volt kordon, mosolyogva vette át a *civilreferens* a szépen előkészített *levelet*, és a *12 pontot*. A vidám teherautó, oldalán a felirattal: „*A nagycsalád nem a probléma, hanem a megoldás*”, rajta a sok integető gyerekekkel mindenhol nagy sikert aratott. A járókelők, az ablakokon kikönyöklő lakók, de még a menet elhaladását váró autók utasai is mosolyogtak, többen tapsoltak a menetnek. Teljes szélességében betöltöttük az utcát, menet közben is sokan csatlakoztak hozzánk. Jött családi bicikli, az apja után csatolt 3 utánfutóval kialakított tandem, de volt nagymama is, aki kötélén, mint az ovisok,

hozta unokáit. Közben megálltunk az *Egészségügyi Minisztérium* és a *Szociális és Munkaügyi Minisztérium* gondosan, kordonokkal védett bejáratainál már vártak a *petíciót átvevő* tisztviselők: az előbbinél egy *osztályvezető*, az utóbbinál egy *főosztályvezető*. *Kaptak zászlót is, 12 pontot is*. Előttünk mindenhol leállították a forgalmat, az egyik saroknál két spanyol turistákat szállító busz kényszerült várakozásra. Míg a menet nem kanyarodott ki, az idegenvezető ingerülten próbált a rendőrökkel egyezkedni, hiszen időre vitte a csoportot a Parlamentbe. A rendőr odahívta a sarokhoz, megmutatta, hogy miért van a lezárás, mire az idegenvezető széles mosollyal meghajolt a menet előtt. Leszálltak a turisták, előkerültek a fényképezőgépek.

Mire a Kossuth térhez érkezett a menet eleje, a vége még alig indult el a gyülekező helyről (1,5 km hosszan!). Megtelt a tér, a *teherautó* begördült végső állomáshelyére, a Parlament főlépcsője elé, ahol *egyben színpadként is működött*. A *Mészáros Együttes* népzene-t játszott, *Török Ádám*, *Szabó Endre* köszöntötte az egybegyűlteket. Itt voltak már a régiókból, a fővárosi csoportok, a társult civil szervezetek kép-

viselői is. *Már 8-10 ezren énekeltük a Tavaszi szelet*, nem hiányzott a 11 évvel ezelőtti hangulatot idéző *Sárga rózsza* sem, élőben a *Hírvivők együttes* segített. Közben az *Országgyűlés elnöke*, *Szili Katalin* titkárnak átadtuk a *petíciót*. *Rubold Ödön* magával ragadóan adta elő *Ady Endre: A hőkölés népe* c. versét, a 9 éves *Topa Lukács* mesélt a tömegnek. A csatlakozó szervezetek részéről a *Levegő Munkacsoport*, a *Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete* és a *Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája képviselői* (demonstrációnk, petíciónk támogatói és résztvevői között szerepelt még a *Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége*, a *Felsőoktatási Dolgozók Szakszervezete*, a *Szakszervezetek Együttműködési Fóruma* és a *Védegyelet is*), *tagtársaink nevében Varga Éva Pécsről* és *Ráczné Balogh Sarolta Budapestről tartott rövid beszédet*. Ezután *Török Ádám* az e napra írt *12 pontot szavalta* el, majd *Szabó Endre beszéde* (benne *Benkő Ágota* 11 évvel ezelőtti szó szerinti szövege) *koronázta* meg a napot.

A demonstrációt sikerült pártpolitika-mentesen lebonyolítanunk. Emelkedett hangulatban, lassan oszlott a tömeg, a kicsikkel a délutáni pihenés miatt indultak hazafelé. Minden előrejelzés ellenére gyönyörű időnk volt, a NOE rendezvényeihez méltóan még szemét sem maradt a téren, szépen, méltóságteljesen teljesítettük, amit a távozókat kísérő zene is üzent:

Békét adj Uram, kérlek, békét a világnak, Békét és reménységet, az ember ennyit csak kívánhat.

Adj békét, adj békét, Békét és reménységet, békét a világnak!

Külön is köszönet illeti mindazokat, akik megmozdulásunkat anyagi, nyomdai, sajtós, felirat-készítési és rengeteg egyéb munkájukkal, támogatásukkal elősegítették, a szervezésben vagy a tüntetés rendjének biztosításában részt vettek.

*Morvayné Bajai Zsuzsanna,
Szombathy Márta*

Köszönet

Ezúton szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik részt vettek a demonstráción. Lehattunk úgy 8-10 ezren. Ezt onnan gondolom, hogy a menet a József Attila utcától csaknem a Miniszterelnöki Hivatalig tartott. (De ezt a becslést adta egy, a rendezvényt biztosító rendőrtiszt is). Még sokkal többen is lehattunk volna, de – képzelték el – sokan FÉLTEK! Hogy lefényképezik őket, és odalesz a munkahelyük. Mert valóban máshol listáznak és fényképeznek. Itt tart a honi demokrácia és a véleménynyilvánítás szabadsága!

Békés szellemű együttlét volt, sok gyermekkel, ismét sikerült megmutatnunk a NOE igazi arcát. Durva, sértő bekiabálás nem hangzott el, a sértő táblákat eltávolítottuk, a bezzédek is mérsékeltek voltak.

Miért éppen most, a választási kampány idején mentünk az utcára? Erről feljebb már írtunk. A rákövetkező napok eseményei aztán végképp minket igazoltak. Szerintem még legalább egy hónapig nem lehetne gyermekes demonstrációt szervezni, addigra pedig már réges-rég döntenek a fejünk fölött. Érdeket védeni csak gyorsan lehet, nem totojázva! Mellesleg úgy tűnik, hogy ezt sikeresen megérttettem az egyik kormánypárti képviselővel még a demonstráció előtt.

A NOE tagjai sokszíniúek politikailag is, sokfelé jelen vagyunk a társada-

lomban. De a gázszámlát (a jelenlegi kompenzációból bizony sokak kimaradnak), a magasabb árakat, adókat pártállásra való tekintet nélkül valamennyien ki kell majd fizessük! A politikai események tükrében elmondható, hogy erre nem lenne szükség, ha egyes állami vezetők időben megtették volna a megfelelő intézkedéseket.

A NOE nem politikai, hanem társadalmi szervezet. Nem feladata, hogy elhamarkodott véleményt hozzon napi politikai kérdésekben, akkor sem, ha ez éppen mindnyájunkat érint. Ezért politikai nyilatkozatot senki se várjon tőlünk.

Maradunk, akik voltunk: a családok hangja.

Szabó Endre

A DEMONSTRÁCIÓ DOKUMENTUMAI

Nem első haragunkban jöttünk ide

Dr. Szabó Endre elnök beszéde

(Furulyaszó: gyimesi keserves) **...ez is keserves nóta???** Igen, ez egy erdélyi keserves Gyimesből... nem vidám műfaj. Jelzi a nép bánatát – legalábbis annak, akinek van füle meghallani. Most azért vagyunk ilyen sokan, mert így talán jobban meghallják.

Szeretettel köszöntöm az egybegyűlteket.

Miért vagyunk itt?

- mert az érdemi érdekegyeztetés megszűnt,
- mert a megszorítások aránytalanul jobban sújtják azokat, akiknek nincs miből többet fizetniük,
- mert az egészséget és az oktatást a gazdagok kiváltságává teszik.

Barátaim!

Nem első haragunkban jöttünk ide. A kormány tervezett szociális intézkedéseit megpróbáltuk okos szóval, érvekkel, számításokkal, konstruktív javaslatokkal, vezető politikusok megkeresésével, tiltakozásokkal, törvényességre való hivatkozással befolyásolni. HIÁBA!

Már a kormányprogram eltért a választási ígéretektől. Egyesületünk nyomban tiltakozott is. HIÁBA! Fölteszem a kérdést: kihez fordulhatunk még jogállamunkban? Milyen alapon kér az állam újabb áldozatokat a családoktól, ami-

kor nevésségesen kis büntetéseket kapnak a nemzetet milliárdokkal megkárosítók? Hová tartunk? Dél-Amerikába?

Tisztában vagyunk az ország számtalan súlyos nehézségével. A NOE megalakulása óta minden törekvésünk az, hogy a közös gondok megoldásához hozzájáruljunk. Nem azt nézzük, ki mondja, hanem hogy mit mond. Sohasem kértünk kiváltságokat, mindig az egy-kétgyerekes, kétkeresős családok helyzetét is alapul vettük számításainknál. Jól tudjuk, hogy a legnagyobb család is az első gyerekkel kezdődik. **Ma az összes gyermekért, az összes családért és a családalapításra készülő fiatalokért vagyunk itt!** A politikusok által is bevallottan az átalakulás terheit eddig elsősorban a gyerekes családok viselték. Ma Magyarországon a gyerekek a legszegényebbek, szüleikkel együtt. Nem tartjuk elfogadhatónak, hogy újabb aránytalanul nagy áldozatokat éppen tőlük követeljenek. Arányos közteherviselésért küzdünk. A magyar bérekben, juttatásokban, pótlékokban nincs benne a gyermeknevelés mostanság rohamosan emelkedő költsége.

A gyermeknevelés gazdasági szemmel nézve, a társadalom szempontjából **beruházás**. Nem járja, hogy ebből az állam egyre kevésbé akar részt vállalni, csak a hasznát akarja majd lefölözni nagykorú, adózó állampolgárától. A kormány a gyengébb ellenállás irányába megy. A gyerekeknek szavazati joguk, politikai súlyuk nincs. Hiába az ENSZ Gyer-

mekjogi Egyezménye, hiába az állampolgárok egyenlősége, melynek alapján a gyermeket is megilletik a szociális jogok. Egy társadalmat **az** minősíti, hogy miként bánik a védtelenjeivel. **Elképesztő**, mit szán a kormány a gyerekek nagy többségének.

Ugye ismerősek az imént idézett gondolatok? A fentiek ugyanis az 1995. május 16-iki „babakocsis” tüntetésen hangzottak el, mint erre már biztosan sokan rájöttek. Felvetődik tehát a kérdés: mennyit is haladtunk előre 11 év alatt???

Súlyosabb a helyzet, mint 1995-ben! Akkor még közel voltunk a rendszerváltoztatáshoz. Bukdácsoltunk a megváltozott viszonyok között. Most azonban egy **érthetetlen** gazdasági csőd szélén vagyunk, amiért senki sem vállal felelősséget, ami bizonytalansággal tölt el mindnyájunkat. Újra a fejünk felett akarnak döntenek rólunk, nélkülünk. Minden igyekezetünk ellenére formálissá vált az érdekegyeztetés. Hiába mondunk bármit is, az érvelés vagy az alternatív megoldások felvetése mind-mind nem számítanak. Ellenben úgy tűnik, hogy az ország dolgainak eldöntése – a demokráciát megcsúfolva ellenőrizhetetlen – tanácsadók kezébe került.

Tavasszal jól hangzó ígéretekkel megszerezték a választók többségének a bizalmát. Most pedig a választási kampányban még élesen tagadott megszorító intézkedések egy része **már** hatályba is lépett, becsapva a választókat. Emlékezzünk, mit is ígért a kormány: nem lesz vizitdíj, nem lesz gázáremelés stb.... Meg, hogy **dübörög a gazdaság**. Hogy „nem bontották ki a teljes igazságot”. És jönnek a további pazarlásokat finanszírozó megszorítások! És ehhez változatlanul gyermekeink kezéből csavarják ki a kenyeret, az

intézkedések őket fosztják meg egészségüktől és a tanulás lehetőségétől... Mi történik itt? Hogyan tűrheti ezt a társadalom? Itt nincs baloldali, itt nincs jobboldali érzelmű család. Csak becsapott állampolgár. Semmibe vesznek bennünket, a családokat, a civil világot.

NÉZZÜK SORJÁBAN:

Egészségügy. Az egészségügyben mindenféle hatásvizsgálat nélkül, a civilek és a szakma mellőzésével a családokat megnyomorító döntéseket hoznak. A vékonypénzű beteg emberek a riasztó hírek hallatán már nem mernek orvoshoz fordulni. A hosszútávon leggazdaságosabb és legemberségesebb megelőzésről szó sincs már sehol. Az adóbehajtóvá vált orvosnak a jövőben azt kell kérdeznie először, hogy van-e a betegnek biztosítása vagy pénze vizitdíjra, csak azután térhet arra rá például egy vakbélgyulladásosnál, hogy mi a baja. Itt nem is csak a vizitdíj és az ágydíj köré csoportosulnak a problémák. Igazából a kutya ott van elásva, amiről még nyíltan nem is mernek beszélni. Ez pedig a több biztosítós egészségügyi rendszer bevezetése. Veszélyben a legkiszolgáltatottabbak egészségügyi ellátása, pedig nekik a legrosszabbak a halálozási mutatóik. Befektetői csoportok kezébe kerülhet az egyik utolsó még eladatlan nemzeti vagyon mellett a biztosítottak befizetett járuléktömege is. Profitérdekelt magánbefektetők fognak dönteni orvosainkról és egészségünkről, hatalmas értéket képviselő, drága telteken álló kórházainkról. Emlékezzenek a döntéshozók a két évvel ezelőtti népszavazás eredményére!!! **Az emberek elutasították a kórház-privatizációt!**

Oktatás. A minap mondta nekem egy többgyermekes anyuka, hogy nem tudja eldönteni, melyik fiát küldje az egyetemre. Valóban, a felsőoktatásban tanuló egyszerre több gyermek a családoknak évi többszáz ezer forint többletköltséget jelent, és ez felveti az előbbi dilemmát. Egészen

erkölcstelen módon az egyetemek nyakába akarják varrni azt a döntést, hogy ki kap tandíjmentességet, ki nem. Az esélyegyenlőség kormánya úgy döntött, hogy csak a **gazdagok** gyerekei tanulhatnak **biztonsággal!** Mellesleg nem ingyen tanulunk most sem, adóinkból tartják fenn a – túlterhelt pedagógusok munkája ellenére is – rohamosan romló színvonalú, a családok számára egyre költségesebb köz- és felsőoktatást.

Demográfia. Egy másik, az ország fennmaradásában sokkal fontosabb szerepet játszó válságról azonban sokkal kevesebb szó esik, ez pedig hazánk demográfiai állapota. Az idén először csökkent (lassan mondom, hogy értsétek!) **százezer alá** az első osztályba jelentkező kisiskolások száma. Az a döntés, hogy egy házaspárnak hány gyerekre futja a szeretetéből, türelméből, energiáiból, a legszemélyesebb magánügy. De az már közügy, hogy születnek-e gyermekek ebben az országban, és hogy a megszületettek milyen nevelésben részesülnek. Hiszen ők hordozzák a nemzet jövőjét. Sok stratégiában és tervben egyetlen szó sem esik a demográfiai problémának akárcsak az enyhítéséről sem!

Már elismerik, hogy bajban az ország. A NOE mindig árnyos közteherviselést szorgalmazott. Itt nem arról van szó, hogy a nagycsaládosok ki akarnák húzni magukat a terhek alól. Nem is tehetjük, mivel nagyobb fogyasztású családjaink létszámuknál fogva messze-messze több adót (pl. áfát) fizetnek be a költségvetésbe. Fokozott terheinket korántsem ellensúlyozzák az enyhítésnek szánt apró kormányzati látszatengedmények. Családpolitika és szociálpolitika nincs, csak a szegénypolitika maradt, az is diszkriminatív és megalázó.

A Nagycsaládosok Országos Egyesülete továbbra sem kíván részt venni a napi pártpolitikai csatározásokban. Visszautá-

sítjuk azt, a nyugdíjasokat a gyermeket nevelőkkel szembeállító érvelést, mely szerint ha nem az egyik csoport fizeti meg az elvonások árát, úgy a másinak kell ezt vállalnia. Régi, ismerős módszer: oszd meg, és uralkodj! A nyugdíjasok – nagyszüleink és szüleink, akikhez elválaszthatatlan kötelek fűznek bennünket, és akik pár évtizeddel ezelőtt gyermeket nevelő szülőként még a mi helyzetünkben voltak – pontosan tudják, miről beszélünk.

Az országgyűlésben most folyik a családokat ellehetetlenítő megszorító intézkedések vitájának következő felvonása. Keressük föl a helyi képviselőket, bármelyik párthoz tartozzék is! Mondjuk el, hogy többet ér az emberek bizalma a frakciófegyelemnél, hiszen a képviselők ennek nyomán jutottak be a parlamentbe. Magunk is törekedjünk helyi közösségünk gondjainak megoldására! Szervezett, erős civil társadalom nélkül NINCS demokrácia. Ne döntsenek rólunk, **nélkülünk!** Merjünk hangot adni tiltakozásunknak, a társadalmi igazságosság nevében!!! **Ne hagyjuk magunkat!**

Felelősen kell élnünk törvény adta jogainkkal. Nem első haragunkban jöttünk ide. Jogunk, hogy közösen fejezzük ki tiltakozásunkat, ahogyan ezt most tesszük. Jogunk és kötelességünk, hogy hassunk a törvényhozásra a képviselők útján. Jogunk és kötelességünk, hogy ki-ki a maga módján részt vegyen a helyi közösség életében. Ne mondja senki, hogy semmit se tehetek.

Végezetül:

védjük meg az iskolákat és egészségügyünket, mert tudás és egészség nélkül nem lesz sem esélyegyenlőség, sem semmiféle fölemelkedés!

Értsék meg végre!!!

A GYERMEK NEM A PROBLÉMA, HANEM A MEGOLDÁS!!!

Török Ádám főtitkár beszéde

Tisztelt jelenlévők, barátaink, szimpatizánsaink, kedves NOE-s tagtársaim! Köszönöm, köszönjük, hogy eljöttetek, eljöttetek.

Mindenekelőtt szeretném leszögezni, hogy mi nem valami vagy valaki, valakik ellen demonstrálunk ma, hanem valamiért, valakikért... – azért, hogy az országban sokan meghallják, megértsék, kicsik és nagyok, kormánypártiak és ellenzékiek egyaránt, hogy mindenkiben, a hatalom képviselőiben is kellően tudatosodjék, amit *Kölcsey Ferenc* – Himnuszunk írója – írt, hogy **aki gyermeket nevel, az a hon iránti szent kötelességet teljesíti!!!**

Gazdasági nyelvre lefordítva: a gyermeknevelés a köztelherviselés része.

Évtizedekre szóló és nem is akármilyen mértékű része.

...és hogy kikért? – a családokért, a gyermekekért, a gyermekeink gyermekeiért, hogy egészségben fölnőhessenek, hogy lehetőségük legyen tanulni, átvehessék a stafétabotot...

A NOE-ban nincs olyan, hogy kormánypárti és ellenzéki család, nagycsalád, szülő, nagyszülő vagy gyermek..., csak olyan családok, szülők, nagyszülők és gyerekek vannak, akiknek a terhei túlnyomó többségük esetében elviselhetetlenre nőnének, akiknek mindenki máshoz képest aránytalanul nagyobb áldozatot kellene vállalniuk, ha nem kérnénk, követelnénk, hogy ne hozzanak olyan törvényeket, intézkedéseket, amelyekkel a gyermekek vállalása, nevelése, oktatása, egész-

ségük megőrzése a nagyobb egy főre jutó jövedelműek kiváltsága lehessen. Nem is olyan régen még voltak olyan minisztériumok, amelyeknek nevében, elnevezésében szerepelt a „Gyermek”, az „Ifjúság”, a „Család” – most nem szerepel egyikben sem e három szó egyike sem!!! – azt kérjük, követeljük, hogy lehessenek, akiknek átadjuk a stafétabotot, lehessenek, akik építik, szépítik ezt a hazát; – azért, hogy ne csökkenjen a következő 25 év alatt további két megyényivel az ország lakossága, ahogy ez az elmúlt 25 évben történt!!! Hogy ne higgye el senki, hogy ha nem a gyermekektől vesszük el egy részét annak pótlására, ami főleg az eddigi pazarlás miatt hiányzik az államkasszából, akkor a nyugdíjasoktól kell elvinnünk azt; – ...azért demonstrálunk, hogy ne lehessen evvel a hamissággal szembeállítani a nagyapákat és nagymamákat a saját gyermekeikkel, bölcsődés, óvodás, iskolás és egyetemre járó unokáikkal..., hogy sokan, sokan teljesíthessék „*a hon iránti szent kötelességüket: gyermekeket nevelhessenek*”, és sokan, sokan megértsék ezt, és e szerint tegyék a dolgukat!

Nekünk, akik most itt vagyunk, az a dolgunk, hogy ezt kérjük, követeljük... Mert minden gazdasági stabilitásban vezérelvnek kell lennie: nem az ember van a gazdaságért, hanem a gazdaság az emberért.

Köszönöm, hogy meghallgattak.

Ráczné Balogh Sarolta (Budapest) felszólalása

A vezető kormánypárt honlapján olvastam a következő mondatot: *Aki tehetősebb, tehát többet fogyaszt, több adót fizet.* De mi történik akkor, ha egy család nem azért fogyaszt többet, mert tehetősebb, hanem azért, mert nem a Magyarországon általában szokásos 1 vagy 2 gyermeke van, hanem ennek többszöröse?

Nekünk egy lányunk és 6 fiunk van. Mindnyájan otthon laknak, és mi tartjuk el őket. *Természetes, hogy sokkal több élelmiszert vásárolunk és fogyasztunk, mint egy kétgyermekes család.* Így az adóemelésből keletkezett élelmiszer áremelések nagyon érzékenyen érintenek minket. Családi ház-

ban lakunk, ami elég méretes, hiszen kilencen vagyunk, mi szülők és különböző nemű és korú gyermekeink, akik közül már hárman egyetemisták. A gázár kompenzációt megkaptuk, de csak elvileg. Gyakorlatilag vissza kell majd fizetnünk, vagy egyáltalán föl sem vesszük, hiszen csak annak jár, aki évi 170 000 megajoule-nál kevesebbet fogyaszt. Mi pedig az eddigi évek gyakorlata szerint 220 000 körül fogyasztunk, tehát több, mint 20 %-kal lépjük túl a megengedett mennyiséget. Persze több százezer forintos beruházással meg lehetne a fűtési rendszerünket változtatni, de erre nincs pénzünk. Tehát nemcsak egy úszómedencés villának lehet magas a gázfogyasztása, mint ahogy ez

a kormánypárti honlapon szerepel, hanem egy olyan családi háznak is, ahol kétszer annyi ember él, mint egy átlagos családban.

Amennyiben erre a felvetésre az lenne valakinek a válasza, hogy miért lakunk ekkora házban, esetleg miért nem fűtünk kevesebbet, akkor erre csak azt kérdezem, hol van az oly sokat hangoztatott esélyegyenlőség? *Nekiünk, akik a jövő nemzedék egynegyedét neveljük, nem járnak egyenlő esélyek?* Minket nem tekintenek olyan M Á S O K N A K, akiket tolerálni kell? A mi másságunk az, hogy az átlagnál több gyermekünk van, a legjobb esetben is csak a sajnálkozást váltja ki azokból, akik egyébként mindenféle másságnak protektorai. Az egészségügyi megszorító csomag egyik része a járulékelelés, melynek ideológiája az, hogy aki többet keres, az fizessen többet az egészségügy fenntartására, fejlesztésére. De senki nem gondol arra, hány embert, gyermeket tart el ebből a „magas” fizetésből. Januártól a férjem fizetése kb. 10 ezer forinttal lesz kevesebb, ugyanakkor ha orvoshoz megyünk, minden alkalommal vizitdíjat kell fizetni, ha valamelyikünk kórházba kerül, akkor még napi-

díjat is. Ebben az évben két gyermekemnek volt vakbélműtétéje. Ha ez a következő évben történik, helyből több ezer forint csak maga a kórházi tartózkodás. És ne gondolja senki, hogy a néhány száz forintos vizitdíj kiváltja a hálapénzt! Az az orvos, aki eddig több tízezer forintot kapott egy műtétért, ezután is meg fogja kapni ugyanazt. Nagyon érzékenyen érint minket a felsőoktatási tandíj bevezetése. Jelenleg három egyetemista gyermekünk van. A negyedik a jövő tanévben kezdi az egyetemet. Ha most szeptemberben ki kellett volna 105 ezer forint tandíjat fizetnem, sajnos, csak kölcsönből tudtam volna ezt megtenni. Pedig most még a különböző megszorító intézkedéseknek nem is érezzük a hatását. Jövő szeptemberre még jobban el fogunk szegényedni! És az az ember, aki állandóan anyagi gondokkal küzd, lassan lelkileg és szellemileg is megnyomorodik, igénytelenné válik! Milyen jogon nyomorítják meg a nagycsaládokat, akik a jövő letéteményesei, akik a problémák megoldását jelentik? Hiszen *gyermekeink fogják eltartani munkájukkal azokat is, akik előkészítik és meghozzák a megnyomorító intézkedéseket.*

Varga Éva (Pécs) felszólalása

Kedves Barátaink!

A Dél-Dunántúli Régió nagycsaládosainak képviselőjeként érkeztünk. A Baranya, Somogy és Tolna apró, világtól elzárt falvaiban élő családok eddig is nehéz helyzetben voltak, hiszen munkalehetőség kevés adódik, a tanulásért, képzésért nagy áldozatot kell hozni gyerekeknek, szülőknek egyaránt. A munkába, iskolába járás több terhet ró a családokra, mint a nagyvárosban élőkre. A jelenlegi és tervezett intézkedések ezeket a családokat végleg ellehetetlenítik. E családok nem tudnak évente százezreket fizetni tandíjként, még hozzá gyermekenként. Gyermekük tehetsége nagyrészt elvész számunkra.

Azok a családok pedig, akik még a rendszeres munkajövedelmet is nélkülözni kényszerülnek, a vizitdíj, kórházdíj bevezetésével zömmel az egészségügyi ellátás lehetőségét is elveszítik.

Ha egy család abban a szerencsés helyzetben van, hogy mindkét szülőnek van munkahelye, akkor ez már „gazdag” családnak számít, akiktől meg

kell vonni a gyermekeik eltartásának terhét méltányoló adókedvezményt? Luxus-e az, ha egy szülő szeretné a feltételeket biztosítani ahhoz, hogy gyermeke zenét tanuljon, sportolhasson, netán színházba is eljusson, egyszerűen „kiművelt emberfővé” válhasson? A választ Önökre bízom.

Mit is várunk mi, nagycsaládosok, a kormánytól, a felelős vezetőktől? Nem azt, hogy minden család nagyot lépjen az elszegényedés felé. Nem azt, hogy aki eddig meg tudta fizetni a heggedűtanárt és az úszásoktatást, annak a jövőben ne legyen rá módja. És nem

azt, hogy akinek erre eddig sem futotta, most már orvosra se legyen pénze. Legnagyobb fiam jegyezte meg, miután családunk egész nap keményen dolgozott házunk építésén: *lehet, hogy pénzt nem örökölök, de dolgozni biztosan megtanulok!* Pontosan ez az, amit mi is szeretnénk: nem segélyeket várunk, hanem olyan feltételeket, körülményeket, ahol gyermekeink tanulhatnak, szakmát, diplomát szerezhetnek, becsületesen dolgozhatnak. A munka szeretetét, mások megbecsülését, értékeink tiszteletét, életrevalóságot biztosan tanulnak a nagycsaládban!

Petíció

dr. Szili Katalin, a Magyar Köztársaság Országgyűlésének elnöke
 Kiss Péter, Szociális és Munkaügyi Minisztérium
 dr. Lamperth Mónika, Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium
 dr. Molnár Lajos, Egészségügyi Minisztérium
 dr. Veres János, Pénzügyminisztérium

Tisztelt Elnök Asszony!
 Miniszter Asszony!
 Miniszter Úr!

Minden igyekezetünk ellenére teljesen formálissá vált az érdekegyeztetés. A civil szervezetek, köztük a Nagycsaládosok Országos Egyesülete és a többi aláíró szervezet is rendre hiába sorolja érveit, alternatív megoldási javaslatait.

E helyzet tarthatatlanságának, veszélyeinek nyomatékosságára a mai napon békés utcai demonstrációt tartunk, hogy kinyilvánítsuk azok véleményét, akik nem értenek egyet azzal, hogy gyermekeink számának több évtizedes csökkenése és terheink drasztikus súlyosbodása ellenére re-

Mit kíván a magyar gyermek?

Legyen béke, szabadság, egyetértés.

1. Kívánjuk a gyermekvállalás szabadságát, a gyermeket vállalók megbecsülését!
  2. Családügyekért felelős minisztériumot!
  3. Választási ciklusoktól független, kiszámítható, gyermekbarát családpolitikát!
  4. Esélyegyenlőséget a gyermektelen, az egy- és többgyermekes családok között!
  5. Állítsák vissza a beiskolázási családi pótlékot!
  6. Kedvezményes bérletet a kismamáknak, gyerekeknek!
  7. Egészséges, élhető, gyermekbarát környezetet!
  8. A gyermeknevelés költségeinek elismerését közteherként! Állítsák vissza a gyermekek után járó adókedvezményt!
  9. Ingyenes oktatást!
  10. Vízitdíj nélküli, egészséges és egységes állami egészségügyet!
  11. Kívánjuk a médiában az erőszak és a szabadság eltörlését!
  12. Szavazati jogot minden magyar állampolgárnak!
- Egyenlőség? Szabadság? Testvériség?

Megjegyzés az utolsó ponthoz:

Itt a gyermekek – mint magyar állampolgárok – szavazati jogával kapcsolatos nagyon bonyolult kérdést feszegetjük, amit 1994 óta a NOE többször is felvetett.

A szülők erkölcsi és anyagi felelőssége, ha kiskorú gyermekeik valamit tesznek (pl. betörik a suliban az ablakot): a szülőknek kell ezért felelniük (fizetniük). Ha ez így van, akkor egy hatgyermekes családnak (apa, anya, 6 gyermek) miért ne lehetne 8 szavazata pl. egy kórház-privatizációs népszavazáson, hogy ne rögtön a parlamenti vagy önkormányzati választásokkal kezdjük..., de kezdjük!!!

És hasonlóan, a szavazóköröket ne az ott élő választópolgárok, hanem az ott élő állampolgárok száma szerint alakítsák ki, mert ez így méltányosabb, igazságosabb lenne...

form címén a közszolgáltatások gyors ütemű leépítése, hazánk társadalmi és gazdasági lesüllyedése fenyeget, környezeti értékeink egyre nagyobb veszélybe kerülnek.

Tiltakozunk, hogy a megszorító intézkedések elsősorban a legsérülékenyebb társadalmi csoportokat sújtják. A gyermekneveléssel kapcsolatos áldozatokat sokak számára szinte az elviselhetetlenségig növelik. Az intézkedésekkel kapcsolatban nem végeztek előzetes komplex hatásvizsgálatokat, noha hazánkban a rohamosan rosszabbodó, tragikus demográfiai helyzet és a gyermekszegénység egyre súlyosbodó problémává vált.

Tiltakozunk, hogy a megkerülhetetlen terhekből aránytalanul sok hárul a családokra, és pedig annál nagyobb, minél több gyermekről gondoskodnak.

Az elmúlt évtizedben egyaránt romlott a közoktatás és az egészségügy színvonala. A lakosság egészségi állapota, különösen az iskolázatlanoké, a legszegényebbeké, sokkal rosszabb, mint ami általános fejlettségünkől következne. Tiltakozunk, hogy mindezek ellenére olyan – valós alternatívákat

nélkülöző – tervezetek láttak napvilágot, amelyek nélkülözik a társadalmi és szakmai egyeztetéseket. A több-biztosítós rendszer, a vizitdíj annak rémítetviti előre, hogy a legelesettebbek ki fognak szorulni az ellátásból.

Élethosszig tartó tanulásról, tudás alapú társadalomról hallunk, miközben gyerekeink taníttatása egyre inkább pénztárca kérdése. Tiltakozunk, hogy egyetemeinken ezentúl csak gazdagok gyerekei tanulhatnak, és fiatalok tömegeinek el kell hagyniuk hazánkat ahhoz, hogy tanulhassanak, kutathassanak, alkothassanak.

Az OECD és az EU által ajánlott, és a skandináv országokban bevált ökoszociális államháztartási reform megfelelő válaszokat tudna adni az elkerülhetetlen megszorítások kezelésére anélkül, hogy a családoktól, a bérből élőkől mértéktelenül nagy áldozatokot kívánna.

Tiltakozunk, hogy a megszorítások nagyrészt a további környezetromboláshoz és pazarláshoz teremtenek pótlólagos forrásokat. S teszik mindezt az esélyegyenlőség, a szegénység elleni harc és a tudásalapú társadalom jel-szavával.

Mi arányos köztelherviselést szorgalmazunk. Mert vészhelyzet van.

Elvárjuk, hogy Ön is vesse latba a beosztásával járó befolyását az aláíró szervezetekkel történő érdemi érdekegyeztetés, a gazdasági nehézségekből való kilábalást hosszú távra elősegítő lépések kimunkálása érdekében.

2006. szeptember 16.

*Nagycsaládosok Országos Egyesülete
Felsőoktatási Dolgozók Szakszervezete*

Levegő Munkacsoport

Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek

Országos Szövetsége

Pedagógusok Demokratikus

Szakszervezete

Szakszervezetek Együttműködési

Fóruma

Védegylet

A macska és az egér barátsága

Halljátok-e, egyszer volt, hol nem volt, egyszer még az ántivilágban volt, a macska meg az egér erős barátságban voltak. Hát együtt járkáltak az utcán, le és fel, karöltve. Az egér ott is lakott a macskánál, ő bizony bevállalta, hogy mos, főz, takarít. A macska meg bevállalta azt, hogy ő bizony megszerzi a konyhára valót minden nap. Hát úgy is volt. Éltek nagy boldogságban, megelégedettségben. Egyszer a macska befutott egy kamrába, és nem is hiszitek el, egy *akkora* bödön zsírt talált!

Megyen haza nagy boldogan, s mondja az egérnek:

- Jaj kicsi egér, nem is hiszed el, hol jártam! Egy kamrában akkora bödön zsírt találtam, te, el kell hoznunk! Jó lesz télire is, ha jönnek a nehéz, hideg idők.
- Hát az bizony jó lesz! – mondja a kicsi egér. – Hozzuk el ügyesen!
- Na úgy is volt. Elhozták a bödön zsírt. S mind mondja a macska:
- Te egér, tudd meg, rossz helyen van itt te, megtalálja valaki! Vi-

gyük jó helyre, ahol nem találja meg senki.

- Hát hova vigyük te?
- Hát tudod, vigyük be a templomba a szószék alá. Azt nem ismeri senki, s nem jár oda senki, csak mi ismerjük, te meg én.

Na úgy is volt. Bevitték a bödön zsírt a templomba a szószék alá. Telt-múlt az idő, s hát egyszer azt mondja a macska a kicsi egérnek:

- Te egér, el kell menjek keresztelőbe. Az egyik komámnak megszületett a kicsi gyermeke, s én kell keresztvíz alá tartsam.
- S hát ha kell, menj, menjél!
- mondja az egér.

Na a macska nem is keresztelőbe ment, tudjátok meg. Be a templomba a szószék alá, s a bödön tetejét lenyalta. Megyen haza nagy pocakosan, jóllakva, s kérdezi az egér:

- Na és mesélj! Hogy volt, s mint volt a keresztelőn te?
- Jaj egér, akkora nagy multság volt te!
- S hát hogy hívják a kicsi gyermekeket?

– Nem is hiszed el, tudd meg! Fölitnyalta.

– Fölitnyalta? S hát milyen bolondos nevet adtak a te rokonjaid a gyermekecskéjüknék?

– Hagyd el egér, ne is üsd a fejed rajta!

Telt-múlt az idő. Egyszer csak megint azt mondja a macska a kicsi egérnek:

– Te egér, megszületett a másik komám gyermeke, és ő is azt akarja, hogy én tartsam keresztvíz alá! Kell menjek!

– Na jó, menjél, ha téged akarnak! Elment a macska, nem keresztelőbe, hát tudjátok be a templomba, s a bödön zsír felét lenyalta. Megyen haza, s a kicsi egér mind kérdezi tőle:

– No mesélj már! Hogy volt, s mint volt a keresztelőben?

A macska szöre kifényesedve, a bajuszkája is úgy, hogy a Napocska meglátta, hanyatt vágta magát rajta!

– Hát nagy lakoma volt te egér!

Tudd meg, mennyit ettünk!

– S hát hogy hívják a gyermekecskét, te?

– Hát tudod, Felitnyalta.

- Felitnyalta? S hát mind ilyen bolondok a rokonjaid te, hogy ilyen bolondos neveket adnak a gyermekecskéjüknek?
- Hát ne is üsd a fejed rajta egér! Így volt, így volt!
- Hát telt-múlt az idő, az egér erőst fogyott már ki az ételből mit főzzön, és mondja a macskának:
  - Te macska, el kell hozzuk a bödön zsírt. Már nincs mivel főzzek te, tudd meg!
- Azt mondja a macska:
  - Te kicsi egér, ügyes vagy! Nem kell még elhozni azt zsírt. Jönnek még nehezebb idők is!
- Azt mondja másnap a macska:
  - Te egér, megszületett a harmadik komám gyermekecskéje, s kell menjek a keresztelőbe.
  - Hát mi vagy te, hogy így hívnak téged örökké keresztelőbe?
  - Hagyd el egér, kell menjek keresztelőbe.
- Na a macska elmegy bé a templomba, s kinyalta a bödön zsírt egészen fenéig. Megyen haza kigömbölyödve, jóllakva, s kérdi az egér:
  - Na mesélj! Hogy volt, s mint volt? Hogy hívják a gyermeket?
  - Jaj te egér, nem is hiszed el milyen bolondos nevet adtak ennek is! Mindkinyalta lett a neve.
  - Hát a te rokonjaid is olyanok, mint a magyar emberek te tudd meg! Olyan neveket adnak a gyermekecskéiknek, hogy megjegyezni nem tudják!
  - Hagyd el egér, ne üsd a fejed rajta! Hát, úgy elfogyott már a zsírja is és mindene az egérnek, amiből főzni tudott volna, azt mondja a macskának, ő bizony elmegy a templomba, és meghozza azt a bödön zsírt. A macska el is megyen otthonról, hát a kicsi egér befut a templomba, nézi a bödön zsírt. Abba a helybe tudta, hogy honnan vannak a gyermekecskéik nevei. Na felfújta magát, mérgesen, mint a nagy békácska, s megyen haza, s keresi a macskát:
    - Te mocsok, nem szégyelled magad! S mind megetted a zsírt!

Akkor a macska feléje kapott az egérnek:

- Hagyd el egér, fejezd be, mer nem lesz jó vége a dolognak, tudd meg!
- Az egér mind kezdett még ott replikázni, a macska nyúlott utána, megkapta a kicsi farkát, s alig bírta kiszaladni a markából! Be egy kicsi lyukba.

Na tudjátok meg, s hát azóta erősen haragszanak egymásra! A macska az egérre, s az egér a macskára.

Elhangzott szeptember 16-án a Kossuth téren Topa Lukács (9 éves) előadásában.

Ady Endre A hőkölés népe

Ez a hőkölő harcok népe
S mostani lapulása is rávall,
Hogy az úri kiméletlenség
Rásuhintott szíjostorával.

Mindig ilyen volt: apró khánok
Révén minden igának barma,
Sohse harcolt még harcot végig,
Csak léhán és gyáván kavarta.

Erőt mutattak, erőt látott,
Vertnek született, nem verőnek.
Önerejét feledte mindig,
Sohse szegzett erőt erőnek.

Betyár urai így nevelték,
Nem rúg vissza, csak búsan átkoz,

S ki egyszer rugott a magyarba,
Szinte kedvet kap a rugáshoz.

Ma is itt ül, lomhán, petyhüdtlen,
Fejét, jussát, szívét kobozzák
S ha néhányan nem kiáltoznánk,
Azt se tudná, hogy őt pofozzák.

Csak a Csodák-Ura meglátná
Végre ezt a szájalmas népet,
Adna neki csak egy dárdányi,
Úri kis kiméletlenséget.

Hogy néhány maradt sereghajtó
Törötten, fogyva azt ne vallja:
Ezért a népért úgyis mindegy,
Ebsorsot akar, hát – akarja.

*(Forrás: Ady Endre összes versei
Athenaeum, Budapest, 1940.,
626–627. old.)*

Nagycsaládos Konferencia

A III. Európai Nagycsaládos Konferencia 2006. július 19-23. között került megrendezésre Győrött. 15 országból (Ausztria, Ciprus, Csehország, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Németország, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Szerbia, Szlovákia) 1200 résztvevőt, köztük 470 gyereket láttunk vendégül. Külön öröm volt számunkra, hogy a határon túli magyarok nagy létszámmal (282 fő) képviseltették magukat, de a három kis balti köztársaságból is több, mint 200-an jöttek. A konferencia szakmai előadásainak a győri Széchenyi István Egyetem adott otthont. A gyermekprogramok lebonyolítására az Egyetem melletti Rába-part szabad-strandi részén került sor. A konferencia súlyát talán jelzi, hogy fővédnöki tisztjét elvállalta az Európai Bizottság elnöke és Magyarország köztársasági elnöke. Egyéb kötelezettségeik miatt ugyan nem tudtak eljönni Győrbe, de mindketten igen bátorító hangú levelet küldtek a konferencia megnyitójára. Ezen személyesen volt jelen az Európai Parlament Nőjogok és Esélyegyenlőségi Bizottságának elnöke, Anna Záborská asszony, és hirtelen közbejött esemény miatt szintén csak levélben küldte köszöntését az Európai Parlament Pártközi Család- és Gyermekvédelmi Csoportjának elnöke.

Az eredetileg felkért előadók szinte kivétel nélkül elfogadták a meghívást. A végleges programban 8 országból jött előadók szerepeltek, köztük olyan neves szakemberek, mint Roska Tamás (Magyarország nemzetközileg egyik legnevesebb mérnök-kutatója), Jaroslav Šturma (a Cseh és Morva Pszichológiai Társaság elnöke, a Pápai Akadémia tagja), María Teresa López (a madridi Universidad Complutense háztartásgazdasági tanszékének egyetemi tanára) vagy Andrzej Dzięga (a Lengyel Katolikus Püspöki Kar családpsztorációért felelős tagja). Az előadások szimultán tolmácsolással általában 4 nyelven (angol, magyar, orosz, spanyol), szombaton ezeken kívül lengyelül is követhetők voltak. A NOE családkongresszusaihoz hasonlóan konferenciánk elsősorban nem a politikusokhoz vagy a családokkal kapcsolatos témák szakembereihez kívánt szólni, hanem a családos, különösen a nagycsaládos emberekhez. Őket akartuk megerősíteni az általuk választott életúton, és igyekeztünk felkelteni bennük azt a felelősséget, hogy a család értékeivel szűkebb-tágabb környezetüket és az egész társadalmat is gazdagítsák. Konferenciánk „előjátékként” egy páratlan eseményre is sor került: két erdélyi magyar család (az egyik nyolc-, a másik négygyerekes) Csíksomlyóról indulva kététhetes „zarándokúton” jött Győrbe. Út közben mindenütt családkodnál kaptak szállást, naponta egy vagy két helyen álltak meg, és a helyi nagycsaládos egyesület szervezte programokon vettek részt. Találkozásaik bizonyára a vendéglátóknak is ugyanolyan nagy élményt jelentettek, mint a két családnak, akik „zarándoklatukkal” a nagycsaládosokra kívánták felhívni a figyelmet – és ez sikerrel járt, a helyi média bőségesen tudósított útuk állomásairól. A NOE családkongresszusok hagyományai szerint a gyermekeket színes programokkal vártuk a konferencia

minden délelőttjén, hogy a szülők zavartalanul tudják az előadásokat hallgatni. Az Egyetem melletti szabad strand hatalmas területén kellemes vízparti környezetben, árnyas fák alatt várta a kicsiket hinta, homokozó és a legkülönbébb játékok, a nagyobbakat kézműves foglalkozások. Rendeztünk futballbajnokságot és homokvár-építő versenyt, a Gabalyda Bábszínház két előadást tartott. A Győri Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztálya és a Fehér Nyíl Kerékpáros Iskola közös rendezésében kerékpáros ügyességi versenyt szerveztünk a 12-16 éves korosztálynak a gyermekek közlekedési ismereteinek játékos bővítése céljából.

A rendezvény talán legnépszerűbb programjának a pannonhalmi kirándulás bizonyult, amelyre 820 fő, a résztvevőknek több, mint kétharmada ment el. A konferencia idején ingyen látogathattuk Győr múzeumait, a gyermek résztvevők pedig erősen csökkentett áron mehettek az élményfürdőbe. E lehetőségekkel igen sokan éltek. Szombaton délután a résztvevők mutattak be műsorokat. Lázás felkészülések, próbák előzték meg a szereplést. Az előadások leginkább zenei produkciók voltak. Szerencsés volt a színpad helyének kiválasztása, mert a közel 100 négyzetméteres színpadon fellépők és a nézőközönség is hatalmas, árnyékos fák oltalmában élvezhették a műsort a rekkenő hőség ellenére. Lengyel, portugál, erdélyi és felvidéki magyar, litván, észt, lett, lengyel és természetesen hazai csoportok és egyéni fellépők mutatták be tudásukat, összességében mintegy 150 fő. Az előadások szünetében a győri családok és támogatók házi süteménnyel látták vendégül a gyermekeket.

A búcsúest első részében a méltán híres Kisalföld Néptáncgyűttes adott tudásából rövid ízelítőt a Győrött vendégszereplő moldvai zenekar kíséretében. Vendégeink a rövid bemutató után egy zenés táncbázis keretében

megtanulhatták az alaplépéseket. Tábortúzzal zárult volna a búcsúest, de sajnos az egész városban tűzgyújtási tilalmat léptettek érvénybe, így ez a meghirdetett program elmaradt.

Az ötnapos rendezvény zárásaként a Rába Fúvózenekar és a budapesti „Rainbow Band” családi zenekar lépett fel, majd Márki László, az Európai Nagycsaládos Szövetség alelnöke és Szabó György, a győri Familia Nagycsaládosok Egyesülete elnöke mondott köszönetet a szervezőknek és mindazoknak, akik segítettek a konferencia megszervezését és lebo-

nyolítását, végül a résztvevők nevében számosan fejezték ki nyilvánosan is köszönetüket.

A konferencia mind a szervezők, mind a résztvevők véleménye szerint igen sikeres volt. Nagyon sokat köszönhetünk szponzoraink támogatásának, melyért itt is köszönetet mondunk. Nélkülük nem valósulhatott volna meg a rendezvény, mivel a résztvevők nagy többsége a tényleges költségeket nem tudta volna kifizetni. A támogatók teljes listája a programfüzetben egy egész oldalt tett ki, a legnagyobb

összeget a Procter & Gamble cégtől, utánuk a Nemzeti Civil Alapprogramtól kaptuk. És köszönjük az egész város, számtalan győri intézmény és cég vendégszeretetét, segítségét. A konferencia résztvevői igen jól érezték magukat Győrött, sokan – bel- és külföldiek egyaránt – azzal búcsúztak, hogy ide még visszajönnek. Vizontlátásra 2008-ban a NOE következő Családkongresszusán vagy ugyanaz évben a következő Európai Nagycsaládos Konferencián!

Márki László

Beszámoló az elnökség munkájáról

Augusztusban az elnökségnek – és sok mindenki másnak is – rengeteg teendője volt.

Vári Ferenc elnökhelyettes koordinálta a NOE színeiben, támogatásával a helyi választásokon induló önkormányzati képviselőjelöltekkel kapcsolatos munkát. Köszönet illeti meg érte!

Miközben még mindig nem adtuk fel a reményt, hogy hátha mégis újraindíthatók az érdekegyeztetés kerekéi, már elő kellett készítenünk a szeptember 16-ára kitűzött demonstrációt is. Augusztus legvégén fogadta küldöttségünket (Kormosné Debreceni Zsuzsát és Morvayné Bajai Zsuzsannát) az Oktatásügyi Minisztériumban a civil kapcsolatokért felelős miniszteri tanácsadó, akinek több problémát jeleztünk (pl. a mégsem ingyenes tankönyvellátást is), de érdemi érdekegyeztetési lehetőségünk ott sem adódott. Az Oktatásügyi és Kulturális Minisztérium kebelén belül azután szeptemberben megalakult a Felsőoktatási Kerekasztal, amelynek tagjai közé a NOE képviselőjére meghívták Morvayné Bajai Zsuzsannát. Reméljük, hogy a testület érdemi érdekegyeztetési lehetőséget jelent majd a tandíj kérdésében is.

A sajtó fokozott érdeklődést tanúsított a NOE álláspontja iránt az ener-

giaár-támogatással, a tanévkezdéssel, az egészségügyben bevezetni tervezett megszorító intézkedésekkel és az előre jelzett demonstrációnkkal kapcsolatban. Ez önmagában is komoly megterhelést jelentett az e kérdésekkel foglalkozó elnökségi és munkabizottsági tagoknak.

Augusztus 25-én 10 más civil szervezettel együtt a NOE közös nyilatkozat kiadását kezdeményezte az Új Magyarország Fejlesztési Terv kapcsán. A nyilatkozat megállapítja, hogy egyre kisebb teret kap az ország fejlesztésének társadalmi, környezeti oldala, a civil szektor fejlesztése, és a kedvezőtlen tendencia elleni fellépésre civil összefogást sürget.

Augusztus vége és szeptember első fele a demonstráció előkészítése jegyében zajlott. Többször tartottunk sajtótájékoztatót, de volt olyan időszak is, amikor naponta időnként többen is adtunk interjút, a NOE-ről megjelenő cikkek elkészítésében segédkeztünk, és Szabó Endre elnök írt a Népszabadságba. Török Iván feladata volt a szükséges számú rendező biztosítása, felkészítése a demonstrációra.

Amint arról e számban másutt beszámoltunk, a tüntetés méltóságteljesen, jó hangulatban zajlott le. Már a demonstráció alatt megjelent (petíciónkra adott válaszként) a kormányzó-

vívői nyilatkozat, amely sajnálatosan szembefordítani igyekezett a nagycsaládosokkal a lakosság többségét. Ez a nyilatkozat változatlanul semmi jelent nem adta annak, hogy legalább a jövőben érdemi érdekegyeztetésre lenne kilátás annak érdekében, hogy a gazdaság helyreállítását célzó intézkedések ésszerűek legyenek, feleljenek meg a társadalom hosszú távú érdekeinek is, vegyék figyelembe a társadalmpolitikai, családpolitikai, népesedéspolitikai prioritásokat is, vagyis ne sújtsák másokhoz képest nagyobb mértékben a gyermekes családokat, a diákokat, és hogy megváltozzék a ma élethosszig tartó diszkrimináció a gyermekes, különösen a többgyermekes, többgenerációs életmód értékeit vállalókkal szemben.

A közös fellépés érdekében továbbra is folyamatosan egyeztetünk a különféle társadalmi és szakmai szervezetekkel, érdekképviselőkkel.

Az önkormányzati választások közeledtével a Levegő Munkacsoport a NOE és 32 más, pártpolitikailag semleges civil szervezet szakértőivel egyeztetve 2002-höz hasonlóan most is kidolgozott egy „Ajánlások Budapestért” című dokumentumot, és azt közösen megküldték a két legesélyesebb főpolgármester-jelöltnek (négy éve a hasonló dokumentumot aláírta

Gy. Németh Erzsébet, az MSZP jelöltje és Schmitt Pál, a FIDESZ által támogatott jelölt). Tarlós István a Levegő Munkacsoport és a NOE elnökei által is aláírt szerződésben vállalta, hogy az ajánlások szellemében kíván tevékenykedni, ha megválasztják. (Mind az Ajánlások Budapestért c. dokumentum, mind ez a szerződés megtalálható a Levegő Munkacsoport

honlapján (www.levego.hu). A szerződésben az aláíró civil szervezetek hangsúlyozták, hogy pártpolitikai semlegességüket fenntartják, és kizárólag az ajánlások megvalósításához ajánlottak fel segítséget.) Demszky Gábor nem kívánt a dokumentum kapcsán vállaltást tenni.

*Szabó Endre és
Morvayné Bajai Zsuzsanna*

Budapesten tartotta elnökségi ülését a Család Világszervezet Európai Régiója 2006. szeptember 15-16.

A szokásos elnökségi ülés ez alkalommal egy találkozóval bővült. A NOE képviselőjének javaslatára az elnökség meghívott néhány családot, gyermekek érdekében működő nagy európai szervezetet, hogy felmérjék és megvitassák egy együttműködés lehetőségét az Európai Unió szintjén. A cél az lenne, hogy a döntések meghozatalakor vegyék figyelembe a családok szempontjait, érdekeit. Nem egységes családpolitikát, hanem családbarát intézkedéseket szeretnének ezek a szervezetek elérni. A megbeszélések eredményét az illetékes szervezetek döntéshozó testületeinek kell jóváhagyniuk. Úgy tűnik, hogy az együttműködésnek nagy esélye van.

A NOE vacsorán látta vendégül a küldötteket, és városnéző hajóútra hívta meg őket.

A KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKI LÁTOGATÁS A NOE-BAN

Sólyom László köztársasági elnök úr, aki 1999 óta a NOE tiszteletbeli tagja, 2006. szeptember 20-án látogatást tett a NOE-ban, egy ez alkalomból megtartott rendkívüli elnökségi ülésen, hogy az Egyesület munkájáról tájékozódjék. A demográfia problémájáról Márki László volt elnök, a civil összefogásról Kormosné Debreceni Zsuzsa szociálpolitikai ügyvivő, régióinkról Kiss Márta régiós felelős, az érdekképviseltről és érdekvédelemről Morvayné Bajai Zsuzsanna elnökhelyettes és az értékfelmutatásról Benkő Ágota volt elnök tartott párperces tájékoztatást.

E beszámolóink után élénk, jó hangulatú, baráti eszmecsere alakult ki, majd az elnök úr a tervezett egy óra helyetti másfél órás látogatás után kilenc unokájának szóló mézeskalács-ajándékokkal távozott a szerinte is a béke szigetét jelentő NOE-ból.

Az egyébként is nagy megtiszteltetés súlyát az is jelzi, hogy a köztársasági elnök úrnak a kialakult politikai válsághelyzetről aznap több ízben is kellett tárgyalnia a különböző politikai tényezőkkel.

Nagycsaládosok a Zemplénben

Idén augusztusban a Zemplén hegyvidékét hódítottuk meg a XVI. kerületi nagycsaládosokkal. Egyesületünk második alkalommal szervezett családi kerékpáros tábor tagjainak, melyen 9 család vett részt. Egy kis település, Pusztafalu erdei iskolájában szálltunk meg.

A legifjabb táborozó 6 hónapos, a legidősebb egy örökifjú nagymama volt. Ők természetesen a kísérő autóval követték a kerékpáros csapatot.

Mint sejteni lehet, nem volt könnyű terep a biciklistáknak ez a vidék. De minden emelkedőt követ egy lejtő, ahol kipihenhettük magunkat a következő emelkedőig.

Hogy mi fért bele a 9 napba?

Kerékpártúra Hollóházára – ahol megnéztük az egyedülálló Porcelánmúzeumot, a gyerekek igazi porcelánokra festhettek (a remekműveket a tábor végére ki is égették) – és a hajdani vadászkastélyhoz Kékedre.

Pálháza volt a soron következő cél, majd erdei vasutazás Rostallóra és egy rövid túra a Zemplén közepébe (ahol hagyományainkhoz híven jól megáz-

tunk), a kőkapui vadászkastély érintésével.

Harmadik napon megnéztük Sáros-patak páratlan szépségű várát, a Bodrog folyót és a Tengersizemnek becézett tavat, amely egy malomkőbánya helyén alakult ki.

Füzérradványon Magyarország legnagyobb kastélyát gyönyörű park veszi körül. Egyik nevezetessége a 300 éves vénséges platánfa, melynek derékvastagságú, földig lógó ágait a gyerekek is megmászhatták.

A Nagy-Milicre (893 m) a társaság vállalkozó kedvű nagyobbik része jutott fel, a kisebbik fele egy alacsonyabb csúcst vett célba, ahonnan szép kilátás nyílt Pusztafalura és környékére.

A mintegy 500 méteres szintkülönbség leküzdése ugyan nem volt kis feladat, de még a tábor „szupernagyija” is velünk tartott. A másnapi buszos kiránduláson kipihenhettük a hegemászás fáradalmait. Így jutottunk el a bányamúzeumáról méltán híres Telkibányára, Vizsolyra, Boldogkővárbá, ahol állandó terepasztal és ásványkiállítás van, így nem csak a különleges panorámáért volt érdemes felmenni.

Sátorlajújhelyen az ország leghosszabb libegőjével jutottunk fel a Sátor-hegy tetejére, majd gyalog leereszkedtünk, hogy ne maradjunk aznap se túra nélkül.

A Füzéri Várnapokon, a vásártéren láthattunk színdarabot, fent a várban várjátékokat, volt bor- és sajtkestelés, és kipróbálhattuk a fazekasmesterséget is. Este tűzijáték zárta az ünnepet. A Zempléni Fesztivál is ebben az időszakban zajlott, így ingyenes koncerteket is hallhattunk (Szelkiáltó, Ghymes). Bodrogolasziban a helybéliek szilvalekvárfőzéssel, süteménnyel, üdítővel, helyi ételekkel, borkóstolóval lepték meg a koncert hallgatóságát (köztük minket is).

A hazainduláskor néhányunk még lebiciklizett Sátorlajújhelyre a vasútállomásra, hogy így búcsúzzunk a Zemplénben eltöltött szép napoktól.

A XVI. kerületi önkormányzat támogatása és a Mobilitás nyertes pályázata is hozzájárult a Zemplénben eltöltött napokhoz. Jövőre Villány környékére szervezünk táborot.

Székely Hajnalka

Őszi találkozó

2006. szeptember 30.

Vasúttörténeti Park

Júniusban volt a tisztújító közgyűlést követő első választmányi ülés. Felszabadult, jó hangulatban született meg a döntés, hogy legyen őszi találkozó. Az idő rövidege miatt Budapesten tartjuk meg, és egynapos rendezvény legyen!

Ezután a nyár az új elnökség számára egyéb okok miatt igen aktívan telt. Az érdekegyeztetés sorozatos eredménytelensége a szeptember 16-i demonstrációhoz vezetett, ennek körülménye

és minden részletre kiterjedő megszervezése jelentős energiát emésztett fel. Mindezek mellett az őszi találkozó szervezése a háttérben folyamatosan zajlott, igaz, meglehetősen bizonytalan keretek között.

A helyszín szerencsés választás volt, sikerült a tervezett időpontban lefoglalni a területet.

Az eredeti döntéshez kapcsolódott az is, hogy a Népmese Napján tartott találkozó programjában, szellemében is kötődjön a népmeséhez.

Mint a programért felelős elnökségi tag, a következőkben foglalom össze:

- Az előzetes 3000 jelentkező helyett a helyszínen megjelent több mint 6000 résztvevő.
- A különvonatok az utolsó pillanatig tartó pontosítás után mind rendben megérkeztek a rendezvény helyszínére.
- A programok az előre tervezett menetrend szerint, rendben lezajlottak
- A várható létszámnak megfelelő, elegendő segítőt sikerült bevonni a rendezésbe.
- A Kossuth Rádióban a találkozó napján elhangzott a beharangozó.
- Még az időjárás is szép volt.

Egy mondatban összefoglalva: az Őszi találkozó várakozáson felül, jól sikerült.

Az eredmények közé számítható az is, hogy jó néhány tapasztalattal lettünk gazdagabbak, amelyek a következőkben hasznunkra válnak:

- A legfontosabb – rajtunk kívül álló – ok az időhiány volt. Már látjuk, hogy nem lehetünk kishitűek, a NOE rendezvényei igen nagyszabású események, időre van szükség a körültekintő, gondos szervezéshez.
- Mint ahogy a NOE rendezvényein és a saját, helyi rendezvényeinken is mindig, ragaszkodtam igényes, magas színvonalú produkciók bevonásához. Így sikerült időpontot rögzíteni a délutáni koncert és a délelőtti mesekörök résztvevőivel.
- A népmese napjához kötődő étkezésként kerestem a lehetőséget az óriás bográcsban főzhető köleves megoldásához – több próbálkozás után megtaláltam a szegedi vendéglőst, akinek nem volt ismer-

retlen a családtalálkozó, hiszen 10 évvel ezelőtt az Ópusztaszeren rendezett őszi találkozó étkeztetését is ő oldotta meg. A jó emlékekre hivatkozva sikerült is némi árendeményt elérni a szolgáltatás árából.

- A tüntetés után már csak két hét állt a rendelkezésünkre, de még mindig bizonytalan volt az anyagi háttér. Négy pályázatot időközben beadtunk ugyan, ám eddig csak egy pozitív és egy negatív választ kaptunk.
- A végleges jelentkezések, különösen az ebédrendelések, az előzetes létszámhoz képest jelentősen visszaestek, már-már azt kellett fontolgatni, hogy miként lehet visszamondani az óriás bográcsot. Miután már megrendeltük a szolgáltatást, csak abban tudtunk módosítani, hogy a 3000 adag helyett (akkor 1000 körül tartott

a végleges rendelés) – a szeptember 25., hétfői állapot szerint 1500 adagra tettünk ígéretet. A bogrács üzemeltetése állandó költség, nem elsősorban az elkészített mennyiség függvénye, így abban maradtunk, hogy 2000 adagra készülnek, ha sok megmarad, az a szolgáltató kockázatába befér.

- Az előzetes jelentkezések tehát a legnagyobb rátartással (rendezők, résztvevők létszámával együtt) is 1500 ebédelőt jeleztek, a valóságban több, mint 6000 résztvevő jelent meg a helyszínen. Következtetés: *A jelentkezésekben nagyobb fegyelmezettségre van szükség, ilyen nagy eltérést már nem lehet rugalmasan áthidalni.*

Mindezekkel együtt, ismét úgy tudom összefoglalni, hogy: az Őszi találkozó várakozáson felül, jól sikerült!

Szombathy Márta

Ünnep után... (post festam)

Többen jelezték, hogy nagyon jól érezték magukat az őszi találkozón, de gond volt az étellel, sokan „hoppo maradtak”. Ezért szükségesnek látjuk, hogy tisztázzuk, miért is fordulhatott ez elő.

Az előzetes jelentkezések alapján kb. 1000 ebédet kértek a jelentkezők. Számítva a helyszíni spontán jelentkezésre is, 2000 adagot kértünk. Ehhez képest 6000-en lettünk!!!

Erre nem igazán lehet felkészülni... Egyébként nagyon sajnáljuk azokat, akiknek nem jutott, különösen a gyerekeket, de ezt a helyzetet nem tudjuk, hogyan lehetett volna kezelni, hacsak nem zúdítunk egy dézsa vizet a kondérba... Örömmel vesszük, ha ötleteket adtok a jövőre nézve (létszámítva a dézsát...).

Voltak olyan visszajelzések is, hogy kevés volt a park kiszolgáló személyzete. Ők szintén nem készülhettek fel arra,

hogy az előzetesen jelzett 3000 fő helyett 6000-en jönnek majd el.

Sajnos azt kell mondanunk, hogy Ti is sokat tehattetek volna az ilyen gondok elkerülése érdekében: ha a kiküldött jelentkezési lapokat visszakülditek, vagy legalább te-

lefonon jelzitek, hogy várhatóan jöttök, akkor könnyebb lett volna felkészülni akár több segítővel, akár több étellel. Nem véletlenül szoktuk kérni az előzetes jelentkezést. Reméljük, azért a pozitív élmény volt a több.

Egyed Éva titkárságvezető

Nemzetközi gyermek- és családbiztonsági konferencia

Budapest, szeptember 14-15.

Egyesületünk megismerő felkérést kapott, hogy vegyen részt az IBSSA (Nemzetközi Testőr- és Biztonsági Szolgálatok Szövetsége) kezdeményezésére és szervezésében, a CIP-IUOF (Családszervezetek Nemzetközi Szövetsége), valamint a Mission Europa nevű szervezet támogatásával, dr. Szili Katalin, az Országgyűlés elnöke fővédnökségével létrejött konferencián. Magyarországról a NOE mellett még a Magyar Nők Szövetségét hívták meg a rendezvényre.

A részvétel mellett arra is felkérést kaptunk, hogy képviselőnk rövid előadásban mutassa be az egyesület tevékenységét, és a gyermekek és családok biztonságával kapcsolatos álláspontját, tevékenységét, elképzeléseit. Egyesületünket *Kormosné Debreceni Zsuzsa* képviselte a rendezvényen, és angol nyelvű előadást tartott a felkérés alapján.

Az előadók többségükben a Jeruzsálemi Szent János Szuverén Máltai Lovagrend magas rangú képviselői voltak, mellettük több országból is érkeztek diplomáciai testületek képviselői, parlamenti képviselők, illetve más, magas rangú tisztségviselők (pl. Franciaország, Hollandia, Portugália, Románia, Svájc).

A résztvevők egyöntetű véleménye volt, hogy világszerte igen sajnálatos helyzet alakult ki. A családok ügye háttérbe szorult, az Európai Uniónak

egyáltalán nincsenek családpolitikai elképzelései, a témával nem foglalkozik, holott a demográfiai helyzet ezt mindenképpen indokolná. Ugyanakkor a gyermekek és fiatalok biztonsági helyzete fokozatosan és erőteljesen romlik. A fő veszélyelemek a drog és más szenvedélybetegségek, a gyermekbűnözés korhatárának egyre lejjebb csúszása, a drogkereskedő maffiák a gyermekeket egyre nagyobb arányban használják pl. futárnak és más feladatokra, de ugyanígy a veszélyek közé tartoznak a terjedő szekták vagy a háborús konfliktusok is. Emellett terjedőben van az ún. „stalking” jelensége is (ami a különféle formákban megnyilvánuló zaklatást jelenti – sajnos a fiatal korosztályok egymás közötti kapcsolataiban is). A gyermekkereskedelem – adoptálás, szexuális kizsákmányolás vagy szervkereskedelem céljára – ugyancsak a súlyos gondok közé tartozik. A média káros jelenségei csak erősítik ezeket a folyamatokat.

Az ENSZ-ben van ugyan családügyi bizottság és egyéb szerveződések, ezeknek a munkája azonban sajnos nem látszik kielégítőnek, hatékonyságukkal komoly gond van. Ezért egy új szervezet alakul (International Federation of Family Organisations – IFFO, Családszervezetek Nemzetközi Szövetsége), amelynek feladata lesz, hogy elősegítse a családügy erőteljesebb képviselését az ENSZ, az Európai Unió és a kormányok irányában és részvételével, fellépjen a káros

jelenségek ellen a családok és ezen belül a gyermekek és fiatalok biztonságáért.

A NOE felszólalásában, amely láthatóan komoly elismerést aratott a résztvevők körében – az egyesület általános bemutatása mellett – elsősorban arról szoltunk, hogy mit tehet egy civil szervezet, ezen belül egy családszervezet a családok és gyermekek biztonságáért. Véleményünk szerint lehetőségeink az alábbi főbb elemeket foglalhatják magukba:

- érték közvetítés nevelés útján mind a családokban, mind a közösségekben,
- tájékoztatás a veszélyekről, kockázatokról mind a segítőknél, mind az érintetteknek,
- figyelni mások szükségére és problémáira a közösségekben,
- az észlelt veszély esetén jeleket adni és megtenni a szükséges lépéseket a megfelelő helyeken (rendőrség, iskola, gyermekvédelmi szervek stb.),
- támogatni az érintetteket/áldozatokat minden szükséges és lehetséges módon (kíséréssel, anyagilag, mentálisan stb.),
- kulturális és felvilágosító rendezvények, táborok, kirándulások, klubok stb. szervezése a családok és gyermekek, a fiatalok számára.

Szoltunk arról is, milyen védő szerepe lehet egy nagycsaládnak, hiszen a szoros együttlétben egymásra jobban

odafigyelnek a családtagok, a testvérek jól ismerik egymást, így a legkisebb olyan jelenséget is időben észlelni tudják és jelezni a szülőknek, amit veszélyesnek érznek. A kortársak nyomása is lehet pozitív jelenség, nem csupán káros. Egy pozitív értékrendű, egymásra figyelő közösségben a fiatalok nem engedik egymást veszélyes vagy káros akciókba bonyolódni, hanem meg tudják óvni egymást.

Ugyanilyen védő szerepe lehet az egymást ismerő helyi családközösségeknek, civil szerveződéseknek is, hiszen ha odafigyelnek egymásra, hamar kiszűrhetik a gondokat, és segíthetnek egymásnak megoldást találni.

Ismertettük azokat a tevékenységeket, amelyeket a NOE a drogrevenio területén tesz országos és helyi szinten. Végül arra hívtuk fel a figyelmet, hogy az előttünk tornyosuló gondokat nyil-

ván nem lehet egyszerre megoldani a legjobb akarat mellett sem, azonban mindenki tehet egy kicsit, és ettől máris javulhat a helyzet. A Schindler listája c. filmben hangzik el ez a mondat: „*Aki egyetlen lelket megment, az egész világot menti meg.*” Ez legyen a mi mottónk is.

*Kormosné
Debreceni Zsuzsa*

Kedves Tagtársaim!

A Nagycsaládosok Országos Egyesülete fennállásának 20. évfordulójáról 2007-ben központi és helyi rendezvénysorozatokkal kíván megemlékezni. A rendezvények széleskörű megismertetéséhez keressük azon főiskolai és egyetemi hallgató tagtársainkat, akik szakirányuknál, érdeklődésüknel fogva szívesen részt vennének az Egyesület sajtó és PR munkájában. Érdeklődni *Ifkó Melindánál* lehet (munkaidőben) a 317-4909 vagy a 317-4563 telefonszámon.

Benkő Ágota

Kedves Családok!

A NOE 20 éves fennállásának ünneplése 2007-ben egész éven át tart majd, amint azt a NOE Levelek júliusi számában olvashattátok.

A nyitórendezvény a Házasság Világnapjának megünneplése lesz. A NOE alapértékei közé tartozik a házasság megerősítése, és joggal, hiszen a (nagy)család nem az első gyerekekkel, hanem tulajdonképpen a házasság megkötésével kezdődik! Az utóbbi években csökken a házasságkötések száma, és megkérdőjelezi a házasság intézményét. Ezért is tartjuk fontosnak, hogy a párok házasságukban megerősödjenek, gyermekeiknek pedig pozitív példával szolgáljanak, azt az érzést erősítve, hogy a nehézségek ellenére is érdemes együtt, egymásért élni! A legjobb családvédelem a házasság értékének tudatosítása és a házasságok megerősítése.

Mindenkit sok szeretettel hívunk és várunk **2007. február 10-én**, szombaton **Pécsre**, a Házasság Világnapjának megünneplésére! Írjatok be ezt a dátumot a naptárotokba már jó előre!

A részletes programról időben tájékoztatást adunk.

A Pécsi Székesegyház Nagycsaládos Egyesület

Otthonteremtés – fogyasztóvédelem

Kedves Tagtársak!

A gáz- és távfűtési díjak emelkedésével kapcsolatban azt szeretnénk javasolni, hogy a jövőben még jobban figyeljétek a számláitokat, és tegyétek havonta félre, mert szükség lesz rájuk. Csak ezen adatok birtokában tudunk majd összehasonlításokat tenni, és az érdeketekben a megfelelő fórumokhoz fordulni.

Nagy a valószínűsége annak, hogy a jövő évben újra meghirdetik az **energiatakarékossági** pályázatokat a panelépületek és egyéb lakóépületek vonatkozásában. Ezeknek a pályázatoknak az elkészítése hónapok munkája, és mindig az van előnyben, aki idejében felkészül, elkészítteti a pályázati dokumentációt, és a pályázat megjelenését követően azt haladéktalanul beadja. Ne felejtsetek el, amit már többször is megírtunk: a panelépületeknél az egyik legelső teendő a fűtés **szabályozhatóságának** biztosítása. Gondolni kell arra is, hogy egy soklakásos ház esetében az egyik legnehezebb dolog gyorsan megegyezésre jutni a felújításról. Ezért azt javasoljuk, hogy a közös képviselővel együtt már most érdemes a megbeszéléseket elkezdni.

Az elmúlt időszakban a legtöbb levél és telefon három területről érkezett, legalább tudjatok róla:

Albérlet: Nagyszámú többgyermekes családnak még sosem volt igazi

otthona, és így albérletből-albérletbe költöznek. Sokan közülük a jobb lakásokat nem tudják megfizetni, és szinte embertelen körülmények között kénytelenek élni: sok gyermekkel egy szobában, komfort nélkül, rossz állapotú, vizes lakásban stb. Számos esetben felvesszük a kapcsolatot a helyi önkormányzat illetékeseivel, akik arról panaszkodnak, hogy forráshiányosak, nincs szabad alacsonybérű önkormányzati lakásuk, így nem tudnak segíteni. Ez a lakáshiány a kisebb településeknél is tapasztalható. További problémát okozhat, hogy akinek nincs írásbeli lakásbérleti szerződése, az akkor sem tudja igénybe venni a lakásfenntartási támogatást és lakbértámogatást, ha jogosult lenne rá. Abból is gondok származhatnak, ha a család nincs bejelentve abba a lakásba, sőt, még a településre sem, ahol ténylegesen lakik. Ilyen esetben az orvosi ellátás, a gyermekintézmények igénybe vétele, esetleg még a gyerekek iskoláztatása is problémát jelenthet!

Elárverezés: Egyre több elárverezésről számolnak be a családok. A tragikus folyamat általában azzal kezdődik, hogy **hátralékba** kerülnek a közüzemi díjakkal vagy a banki hiteltörlesztéssel. A megemelt kamatok pedig igen gyorsan szinte megduplázhadják a tartozás összegét. Különösen fájdalmas a kérdés, mert a hátralékosok jó része saját hibáján kívül került ebbe a reménytelen helyzetbe. Fontos, hogy még az árverés előtt gyorsan és viszonylag megfelelő áron el tudják adni a lakásukat, mert árverezéskor általában a lakás értékén alul kel el. Ha ilyen baj még csak fenyeget, próbálkozhattok lakáscserével is. Ez a megoldás persze sok ügyességet kíván, hiszen ilyenkor olyan kisebb lakás tulajdonosával kell összefognotok, akinek nagyobb lakásra nem lenne önereje, de a Ti havi törlesztő részletetek fizetését a Ti lakásotok bérlésével magára vállalja, míg Ti az ő lakásába költözve annak (az eddigi törlesztő részleteteknél kisebb) lakbérét fizetni tudjátok.

Építkezés szocpollyal: Úgy tapasztaljuk, hogy megnőtt azon családok száma, akik szocpollyal kezdtek építkezni, és a vállalkozó a félig kész ház építését abbahagyta, mi több, eltűnt, nem található. Ez a helyzet nemcsak azért tragikus – erről már írtunk, de nem győzzük hangsúlyozni –, mert pénzhiány miatt esetleg soha nem lesz kész a ház, hanem azért is, mert a szocpol összegét magas kamattal vissza kell fizetniük a bankon keresztül az államnak. Ez az út egyenesen az elárverezéshez vezet. Hogy ezt megelőzzétek, alaposan tájékozódjatok a vállalkozó megbízhatóságáról, valamint a kivitelezés és a kifizetés kellő ütemezését is tartalmazó szerződést kössetek vele! A megelőzésre, biztonságra (banki, szakmai tájékozódásra, a szerződést előkészítő saját ügyvédünkre) fordított idő, energia és pénz bőven megtérül.

*Dombai Mária
építési tanácsadó*

Alakítsuk együtt a NOE honlapját!

A NOE honlapja, a www.noe.hu az egyesület és a külvilág közötti „kapu”, kiemelkedően jelentős eszköz az egyesületi célok, küldetés, és értékek megjelenítésében, a külvilággal való kapcsolat javításában, az érdekvédelmi munka eredményességében és itt nem említett, további tevékenységekben. Emiatt és ezek érdekében a honlap továbbfejlesztése több mint kívánatos.

A NOE elnöksége, felismervén az egyesületi honlap meglévő gyengeségeit, valamint a honlap fontosságát a NOE életében, október 4-i ülésén úgy határozott, hogy elindítja a honlap továbbfejlesztését. A fejlesztési munka a tervek szerint 2007. februárjára, a jubileumi év kezdetére hozhatja meg első gyümölcseit. A webújítási munkálat szakmai koordinálását *Füzi Péter* vállalta önkéntes munkában

Az elnökség felhívja mindazon tagjaink, helyi vezetőink, alapító tagjaink

figyelmét, akik egyetértenek a kezdeményezéssel: számítunk segítő gondolataikra, várjuk építő hozzájárulásukat!

A honlap továbbfejlesztés megalapozó része elsősorban nem technikai-, hanem „jó gazdai” feladat. Mint ilyen, *nem* igényel számítástechnikai szaktudást. Kulcsfontosságúnak gondoljuk az alapító tagság *emlékeit*, amelyekből fel fogjuk építeni a NOE értékrendjét jól tükröző weboldalakat. Kérjük az aktív alapítókat, segítsék ezt a munkát a 80-as évek végén szerzett élményeik, megőrzött fényképeik, egyesületi dokumentumaik, újságcikkeik, saját írásaik közreadásával.

A mottó legyen ez: „A megújított NOE honlap összeállítása *nem erőfeszítés*, nem munka, hanem beszélgetés, alkotó együttműködés. Az ehhez szükséges ismeret ott van fejünkben, fiókjainkban! Szív, idő, és némi odafigyelő rendezgetés teheti helyre ezeket a részleteket, hogy az egyesület húszéves története jobb, hitelesebb fénybe kerülve válhasson közkinccsé mindnyájunk számára a www.noe.hu -n. Készüljünk együtt így is a jubileumi évfordulóra!

A honlappal kapcsolatos véleményeket, gondolatokat, szakmai felajánlásokat, dokumentumokat a honlap@noe.hu e-mail címre vagy levélben a NOE Titkárságra várjuk (1056 Budapest, Március 15. tér 8.).

Mindennapi tevékenységeink és a beszéd

Mire jók a mondókák?

Egy kisgyerek mellett sok olyan teendője akad a szülőknek, amelyek minden nap, sőt naponta többször is ismétlődnek. Ezek egyrészt ritmust adnak a napnak, a kiszámíthatóságot, a biztonságot jelentik a kicsiknek, másrészt sok olyat találunk köztük, amelyek nem tartoznak a gyerekek kedvenc tevékenységei közé: legyen akár a tisztálkodásról, a pelenkázásról vagy a rendrakásról szó. Minden családban más és más tartozik ezen nyűgös feladatok közé, így aztán mindenki saját tapasztalatai szerint folytatni is tudná a sort.

Ezen feladatok monotonitását, egyhangúságát oldandó a szülőknek, a gyerekekkel együtt lévő felnőtteknek kell olyan fortélyokat kitalálniuk, amelyek elviselhetőbbé, jó esetben élvezetessé teszik ezeket. Érdemes hát a különféle tevékenységek közben beszélnünk a kicsikhez, mondani, hogy éppen mit csinálunk, mi következik, s mit miért teszünk. A beszélgetésen túl a mondókák is nagy segítségünkre lehetnek. A jól ritmizálható, dallamos sorokat a gyerekek is hamar megtanulják, így igazán nagy örömeiket lelik bennük, különösen, ha mozgás is társul hozzájuk. Ne gondoljuk, hogy azért, mert a szülő és a gyerek számára is élvezetes időtöltést jelentenek, a fölösleges dolgok közé tartoznak. A kisebbeket ölbe, karba véve, ringatva varázsolhatjuk így el, jöhet létre a számukra oly' fontos testi kontaktus a szeretett személlyel, akihez oda lehet bújni, aki a védelmet, a biztonságot jelenti. Ráadásul ha a felnőtt ilyenkor még duruzsol, énekel vagy mondó-

kázik is, akkor teljes a boldogság. Az így eltöltött idő segít a harmonikus szülő-gyerek kapcsolat kialakulásában, s egyúttal a beszédfejlődés megalapozója is. Könnyebben formálódnak a szavak, ha ismert szöveget kell visszaadniuk, ha belefeledkezhetnek a szöveg dallamába, ritmusába. A ritmizálás, a szótagolás a későbbi olvasástanulás elengedhetetlen megalapozója. A mondókákban fel-felbukkanó még nem ismert szavak jelentését el lehet magyarázni, lehet beszélgetni ezek kapcsán – s észrevétlenül a szókincset fejleszteni.

Mindannyian sok ilyen mondókát ismerünk, amit már mi is saját szüleinktől hallottunk, tanultunk még annak idején, de kiváló könyvek, gyűjtemények jelentek meg, amelyeket akár könyvtárból is kikölcsönözhetünk.

Utazás, várakozás, séta, játék közben mindig adódik alkalom ezek mondogatására, eljátszására. Sőt, az alvás előtti rituálé részét is képezhetik. A leginkább ismertek közé tartozik a *Sétálunk, sétálunk, a Hinta-palinta, a Hóc-hóc katona, a Csip-csip csóka, a Gyí, paci, paripa*. Ahhoz azonban, hogy gyerekeinknek ezeket tovább tudjuk adni, magunknak is tudnunk, ismernünk kell őket. Lássunk hát néhányat a kevésbé ismertek közül:

Tente, tente, kis halacska,
ringatlak, légy nagyobbacska.
Tente, tente, kismadár,
elringatlak, szundikálj.

Tente, anyám szentje,
anyám kicsi kincse.
Elringatlak, pihenjél,

mire fölkel, nagy legyél

Én éjjel álmomban
aranykertben jártam,
aranykertben aranyfán
aranymadárt láttam.
Aranymadár azt mondta,
aludj, aludj, Katinka.

Tik-tak, tik-tak szóra
mendegél az óra.
Minden-minden jó gyerek
ágyban van már szendereg.

Tik-tak, tik-tak szóra
mendegél az óra.

Gyí, te fakó, gyí, te szürke,
Gyí, két lovam, fussatok,
Gyorsan, gyorsan a faluba,
Ott kaptok majd abrakot.

Kerekecske, gombocska,
Volt egy kicsi dombocska,
Dombon állt egy házikó,
Házikóban ládikó,
Ládikón egy kerek tálca,
A tálcán meg öt pogácsa.
Arra járt az egérke,
Mind megette ebédre!

Reggel van már, ragyogó,
fütyörészik a rigó.
Csirip-csirip, csicsereg,
jó reggelt, kisgyerekek.

Lóg a lába lóga,
kinek nincsen dolga,
mert ha dolga volna,
a lába nem lógna.

Péterfi Rita
olvasáskutató
Országos Széchényi Könyvtár

Jeges-nap

Helyszín: Jégterasz (WestEnd Tetőkert)

Időpont: 2006. november 04. szombat 9-14 óráig

Program, jeges számok (családi vetélkedők):

9.00 - 12.00 Mini hoki bajnokság
(30 x 14 m-es pályán, max. 6 fős csapatok v. családok részvételével, kis létszám esetén 2 család is alkothat egy csapatot, egyszerre 3-3 fő tartózkodik a pályán)

9.30 - 11.30 Hó- és jégsozobrász verseny
(családok versenye, meghatározott téma kifaragása)

10.00 - 11.00 Gyorsasági, szlalom, sor- és akadályversenyek jeges változata (egyéni és csapatversenyek, nincs sebességhatár, csak trafipax)

12.00 - 12.30 Célbalövés, korongvezetés
(álló helyzetből korong lövése kisméretű kapura, meghatározott távolságról, korongvezetés utáni kapura lövés meghatározott távolságról)

11.00 - 11.50 Kötélhúzó verseny jégen (családok versenye)

10.00 - 12.00 Jégteke (a teke „jegesített” változata)

12.30 - 12.45 Eredményhirdetések

Gyermekprogramok (arcfestés, logikai, társas és szerepjátékok) egész nap

Jelentkezni lehet: Tanács Gábor
SKY TEAM Kft. (1042 Budapest, Árpád út 51-53. C épület)
Tel.: 30/549-9294
E-mail: tanacs.gabor@jegterasz.hu

Jelentkezési határidő: 2006. október 25.

Belépési díj: 1000 Ft/család vagy 400 Ft/fő.
Befizetés a helyszínen történik.

Még egyszer a HEFOP programról

Mint már többször értesülhettetek róla, 2005. február 1. és 2006. július 31. között „Civil szervezetek munkatársainak a segítő szolgálatban való megtartását és hátrányos helyzetű nők reintegrációját biztosító képzések” címmel a NOE vezetői és aktív munkatársai, valamint az Otthon Segítünk Alapítvány (OSA) szervezői és önkéntesei számára szerveztünk képzési programokat. A másfél év tanulságai és eredményei röviden:

- A programok önkéntesen kitöltött értékelőlapjai szerint a résztvevők jónak és szükségesnek tartották a kézéseket.
- A program során mindösszesen 363 fő vett részt képzésben, 22-en a program során és annak hatására munkához jutottak, 8 fő más irányú továbbképzésbe ment, valamint az Otthon Segítünk által segített családokból 6 fő továbbképzésben vett részt.
- Az OSA szervezői és a résztvevő NOE vezetők és aktív tagok közös

programjai (a bentlakásos képzések) a tanultak hasznosításán túl hasznára vannak a két szervezet együttműködésének is.

- Tekintve, hogy a program az első HEFOP kiírás keretében folyt, nagyon sok nehézség adódott a pályázók és a pályázatkezelők tapasztalatlanságából. A finanszírozás finoman szólva akadozott, ami az ellehetetlenülés szélére sodorta több ízben az Alapítványt.
- A konzorciumi partnerek (OSA, NOE, Labora Alapítvány) együttműködése jó volt, aminek következményeképpen egy újabb projekten dolgozunk.

Benkő Ágota

Hirdetéseink

Fuvarvállalás! Titkárságon leinformálható NOE-tag, 14 köbméteres kisteher-gépkocsival, Budapestről.

☎ **70/316-1533; 395-1217**

Sziráki Imre

Homok, sóder, murva, beton, termőföld szállítását 5 tonnáig vállalom Budapesten, NOE- tagoknak 5% kedvezménnyel!

☎ **20/956-5720 Kovács Árpád**

e-mail: teherfuvarozas@uw.hu

web: http://teherfuvarozas.uw.hu

Plasztikai Sebészet. Dr. Jánky György plasztikai sebész rendel: hétfő, csütörtök: 15-19 h. Vállalom, hogy a legalább egy éve NOE-tag, 3 vagy többgyermekes, érvenyes tagsági igazolvánnyal rendelkező szülők – csak 5-12 év közötti –, elálló fülű gyermekét vagy gyermekeit **térítésmentesen** megoperálom, ha igényli és alkalmas a műtétre.

1114 Budapest, Bartók Béla út 1.

365-8633; 20/934-8778

E-mail: jankydr.plastsurg@axelero.hu

Egy négy- és egy háromgyermekes család kér ruhaneműt, plédet, függönyöket, porszívót, vasalót, edényeket, számítógépet.

Ujj Zoltánné 20/355-06-05) vagy

Ujj Lászlóné (20/346-08-30)

Eladó **Mitsubishi Space Wagon GLXi** szürke metál, 1997 cm³, benzines, 7 személyes, 1994-es évjáratú, friss műszaki vizsga érv. 2008. júliusig. To-

vábbi felszereltség: klíma, 1 légszák, 4 elektromos ablakemelő, szervokormány, blokkolásgátló, elektromos tükrök, sötétített üvegek, plüss üléshez, opció: 4 téli gumi külön felniken **4028 Debrecen, Homok u. 105.**
☎ **52/422-555, 30/44-51-500**
e-mail: pevab612@freemail.hu

Megvételre keresném a Kincses Kalendárium 46, 47, 48, 51, 59, 61 és 78-as évfolyamait.

☎ **70/584-0397 Morvay**

Ugyanitt eladó egy sötétkék, 3 funkciós, jó állapotban lévő babakocsi. Irányár: 7 000 Ft.

☎ **70/941-4287 Morvayné**

Lábbal hajtható triciklit keres felnőtt méretben mozgáskorlátozott férfi. Jó lenne, ha volna rajta csomagoknak hely. Fizetni nem tudunk érte, de fel tudok ajánlani Nintendo-NES TV-játékot tartozékokkal, szoftver nélkül.

☎ **30/443-6835**

Mohorán (Balassagyarmat közelében) a faluközpontban parasztház eladó vagy hosszú távra, üdülésre (egész évben alkalmas) kiadó (bolt, óvoda, iskola, orvosi rendelő, templom, buszmegálló 2-4 perc-re). Másfél szoba, konyha, fürdőszoba wc-vel, + 1 szoba+ 2 vagy 3 kisebb helyiség; + nyári lak: szoba, konyha rakott tűzhellyel; pajta kút, parkosított kert. A környéken erdő, történelmi nevezetesség-

gek, tó – kirándulási, horgászási, fürdési lehetőséggel. Ugyanitt eladó '94-es Lada Samara. Sürgős!

☎ **20/520-8541**

Hat darab kárpitozott szék (bordó színű) és egy ovális, kinyitható asztal jó állapotban, olcsón átadó Budapesten, az I. kerületben.

☎ **30/377-1596**

Pattantyús-Á. Károly

☎ **20/451-4943 Kuncz Eszter**

Tagtársaim segítségét kérem: Otthon véggezhető munkát keresek, amely nem igényel kezdő anyagi hozzájárulást.

☎ **30/511-7968**

Eladó fehér IKEA ágy (200x85 cm) új habszivaccsal, huzattal, 2 ágyneműtartóval. Ára: 17 000 Ft. Ingyen elvihető Hauck babakocsi és gyermekruhák.

☎ **292-2318 Bognár József**

Eladó fekete Nóra szobabútor (10 elemes) 35 000 Ft-ért, franciaágy 15 000 Ft-ért, és Ab King Pro hasizom-erősítő gép, szerelési útmutatóval, edzéstervvel, speciális 10 napos étkezési programmal, DVD melléklettel 13 000 Ft-ért.

☎ **70/776-6088**

Fekete színű UKRAJNA típusú pianínó eladó.

☎ **70/339-9902, 20/968-8867**

Kovács Attiláné

FAMILIA FIRMA

ERDEI ISKOLA ÉS APARTMANHÁZ

A Velencei-tónál, **Velencén**, gyönyörű természeti környezetben várjuk az **Erdei Iskolába**, valamint az **Apartmentházba** érkező gyerekeket és a pihenni vágyó felnőtteket.

Üdülési csekk elfogadóhely!

A nagycsaládosok egyesületének tagjai (igazolványuk felmutatása esetén) 10% kedvezményt kaphatnak a szállásdíjból.

Elhelyezés:

A vendégházban 6 apartmanban max. 40 fő helyezhető el. Az elszállásolt személyek száma 1-8 fő lehet apartmanonként, amelyekhez külön konyha és fürdőszoba is tartozik. Lehetőség van egy közös helyiség használatára is, amely különböző közös foglalkozásokra, étkezésekre is alkalmas. Agytű 250 Ft/garnitúra

Részvételi díj:

1 apartman (max. 8 fő)	8.500 Ft/nap
1 lépcsőház (3 apartman, max.20 fő) :	25.000 Ft/nap
a teljes vendégház (6 apartman, max 40 fő):	49.000 Ft/nap
üdülőhelyi adó (18 év feletti vendégeknek):	375 Ft/nap/fő

Szolgáltatások: gépkocsi-parkolásra alkalmas zárt udvaron szabadtéri foglalkozások, grillezés lehetősége

A településen orvos, gyógyszertár, posta, élelmiszerbolt és szabad strand található.

2481 Velence, Kis köz 4.

Nyitva tartás: egész évben

www.familiafirma.hu

Jelentkezni lehet: 213-7585; 30/267-5351

FENOMÉN®

Divatház

Öltöztesse fel Ön is családját a Fenomén Divatház folyamatosan bővülő őszi kínálatából!

Új, saját importból származó őszi-téli kollekciónk, valamint a Vásárlóink igényeinek még magasabb szintű kiszolgálása érdekében ismert hazai és import márkák gazdag választékban megérkeztek divatházunkba!

Széles választék, kiváló minőség, nagyszerű érték-ár arány!

NOE-kártyával érkező kedves vásárlóink további kedvezményben részesülnek!

Ruha, beiskolázási és ajándék utalvány elfogadóhely!
Mindenkit tárt kapukkal várunk!

hétfő – péntek: 8-20
szombat – vasárnap: 9-16

Cím: 1149 Budapest, Nagy Lajos király útja 157.
Információ: 363-2251
Kellemes vásárlást kíván a Fenomén csapat!
www.fenomen.hu

Örömhír

A Nagycsaládosok Józsefvárosi Egyesülete örömmel tudatja: hogy 2005. szeptember 20-án *Papp Zolt* és *Pappné Szigeti Gyopár* családjában *Boglárka*, *Gábor*, *Dóri* és *Soma* testvérkét kapott *Donát* személyében.
Április 6-án *Balizs Csaba* és *Balizsné Dósa Laura* családjában *Kata*, *Gyopár* és *Bendegúz* testvérkét kapott *Biborka* személyében.

Szigeti Juditka, családjuk 5. gyermeke augusztus 14-én megszületett. Örömmel várták testvérei: *Sanyika*, *Viktória*, *Emese*, *Anna* és szülei: *Szigetiné Veres Judit* és *Szigeti Sándor*

Dr. Győry Attila, a NOE alapító tagja és ismét elnökségi tagja közli az örömhírt: *Anna* lányuknál megszületett *Klára* nevű harmadik unokájuk szeptember 15-én, így már a nagylányuk is nagycsaládos lett.

Georg, *Liza*, *Robi*, *Albi* és *Zsani* után február 16-án megérkezett 6. kisbabánk *Alexander Edvárd*. *Bezjian Mónika Alsónémedi*